

Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

URADNI LIST

Ljubljanske in mariborske oblasti.

Vsebina:

268. Pravilnik o gostilnah, kavarnah in ostalih obratovalnicah z alkoholnimi pijačami.
269. Pravilnik za izvrševanje predpisov iz tar. post. 62. taksne tarife zakona o taksah.

Uredbe osrednje vlade.

268.

Pravilnik

o gostilnah, kavarnah in ostalih obratovalnicah z alkoholnimi pijačami.*

(Predpisan na podstavi zakonske pooblastitve v tar. post. 61 do 63. taksne tarife zakona o taksah po ministru za notranje posle sporazumno z ministrom za finance.)

I.

Obči predpisi.

Člen 1.

- 1.) Gostilna (mehana, svratište, gostiona) je obratovalnica, v kateri se daje, kot stalen poklic, za odškodnino: stanovanje s postrežbo, hrana ter se prodajajo alkoholne in brezalkoholne pijače.
 - 2.) Hotel je obratovalnica z opremljenimi sobami, v kateri se daje, kot stalen poklic, za odškodnino:
 - a) samo stanovanje s postrežbo;
 - b) hotel je lahko združen s kavarno ali z restavracijo ali s kavarno in z restavracijo.
 - 3.) Han je obratovalnica, v kateri je moči doživati, v obliki stalnega poklica, za odškodnino:
 - a) prenočišče, hrano in brezalkoholne pijače; poleg tega prostor za nastanjanje zaprege;
 - b) ali poleg tega še alkoholne pijače.
 - 4.) Kavarna (krčma, birtija, kafana) je obratovalnica, v kateri se, kot stalen poklic, prodajajo za odškodnino:
 - a) alkoholne in brezalkoholne pijače;
 - b) ali samo brezalkoholne pijače.
- V teh obratovalnicah se smejo prodajati razen pijač tudi razne jedi, vendar pa nikakor kot kosilo ali večerja.
- 5.) Restavracija (pivnica) je obratovalnica, v kateri se daje, kot stalen poklic, za odškodnino: hrana, alkoholne in brezalkoholne pijače.
 - 6.) V spredaj imenovanih obratovalnicah se smejo igrati dovoljene igre (kvarte, domine).
 - 7.) Vse te obratovalnice so javni lokali.

Člen 2.

Vsaka teh obratovalnic se deli na tri razrede — vrste (tar. post. 60. taksne tarife zakona o taksah).

Člen 3.

Kabareti, orfeji, bari, varieteji, café-chantants (5. pripomba k tar. post. 99. a taksne tarife zakona o taksah) so razne oblike, v katerih se vrši kavarniški ali restavracijski obrt.

Člen 4.

1.) Penzija je obratovalnica, v kateri se daje za odškodnino stanovanje in hrana samo penzionarjem — osebam, naročenim (aboniranim) za izvesten daljši čas (n. pr. za mesec dni ali krajši ali daljši časovni rok). V penziju se sme prodajati

samo hrana brez alkoholnih pijač. Penzija ne služi niti prehajajočim gostom niti komu drugemu razen penzionarjem.

2.) V penziju se sme jemati tudi samo hrana brez stanovanja, toda zopet na navedeni način.

3.) V teh mejah obratovanja penziju ni treba krajevne pravice. Če penzija prekorači postavljene meje, t. j. če prodaja alkoholne pijače, veljajo zanj povsem dotične odredbe tega pravilnika.

Člen 5.

1.) Sanatoriji, ki sprejemajo izključno bolnike, t. j. ki imajo čisto značaj bolnice, ne spadajo pod odredbe tega pravilnika, če se daje v njih bolnikom alkoholne pijače po zdravniškem predpisu.

2.) Vsi ostali sanatoriji, ki nimajo takega značaja, nego se nazivljejo s tem imenom samo zato, ker so v letovišču ali klimatskem kraju ali kopališču, a imajo značaj penziona, spadajo pod odredbe, tega pravilnika, če se daje v njih alkoholne pijače.

Člen 6.

Ljudske kuhinje, aščinice (izkuhe) in njim podobne obratovalnice ne spadajo pod odredbe tega pravilnika, če ne prodajajo alkoholnih pijač.

Člen 7.

V dvomljivih primerih, ali spada obratovalnica pod predpise tega pravilnika, kakor tudi v katero vrsto iz člena 1. tega pravilnika, odloča oblastvo, pristojno za podeljevanje krajevnih pravic.

II.

Krajevna pravica.

Člen 8.

1.) Gostilna, hotel (če je združen s kavarno ali restavracijo), han iz člena 1., točke 3.) pod b), kavarna iz člena 1., točke 4.) pod a), tega pravilnika, restavracija smejo obratovati samo na onem posestvu, za katero je po zakonski poti pridobljena pravica, da smejo na njem obstajati zgradbe za te obrte. Tako pridobljena pravica se zove krajevna gostilniška (mehanska) ali kavarniška pravica, za katero se plačuje taksa iz tar. post. 61. taksne tarife zakona o taksah.

2.) S to pravico se smejo voditi obratovalnice iz člena 1. tega pravilnika.

3.) Hoteli iz člena 1., točke 2.) pod a), hani iz člena 1., točke 3.) pod a), kavarne iz člena 1., točke 4.) pod b), tega pravilnika, se smejo obratovati tudi brez krajevne pravice.

Člen 9.

Krajevna pravica je:

- a) vezana pravica, za kraj, za katerega je pridobljena, ter ne prestane s spremeno lastnikovo;
- b) nedeljiva pravica, kolikor se nanaša na zgradbo in kraj.

Člen 10.

Krajevna pravica, pridobljena za eno vrsto obratovalnic, omenjenih v členu 8. tega pravilnika, služi samo za izvrševanje dotične vrste obrta.

Člen 11.

1.) Kdor dobi krajevno pravico, ne pridobi s tem pravice, izvrševati na tem kraju ustrezni obrt

v katerikoli zgradbi, nego samo v zgradbi, predpisno postavljene po pristojno odobrenem načrtu.

2.) Izvzema se samo primer, če se komu iz posebno utemeljenih razlogov na njegovo prošnjo izrečno dovoli, da sme v nepredpisani zgradbi za izvesten čas izvrševati enega izmed omenjenih obrtov. V tem dovolilu se mora točno označiti rok, do katerega se mu dovoljuje obratovanje v taki nepredpisani zgradbi; toda ta rok ne sme biti daljši nego poldrugo leto ter se ne more podaljšati.

Člen 12.

Kraj za postavitev zgradb zaradi opravljanja enega izmed omenjenih obrtov mora ustrezati temle pogojem:

- a) Oddaljen mora biti od šole, cerkve in bolnice najmanj 120 metrov. To ne velja za mesta, trge in kraje strnjenegega tipa.
- b) Biti ne sme v ulici, v kateri je prepovedano, postavljati take zgradbe.
- c) Da se sme na tem kraju glede na policijske in sanitetne predpise dovoliti taka obratovalnica in da ne bo služila za ogražanje morale, javne varnosti ali za provzročanje izgredov ali škodovala državnim interesom ali služila kot kraj, pripraven za tihotapstvo.
- č) Ta kraj mora biti vobče po vseh okolnostih primeren za to vrsto obrtov.

Člen 13.

Krajevne pravice se podeljujejo brez omejitve po številu (1. pripomba k tar. post. 61. taksne tarife zakona o taksah).

Člen 14.

Krajevne kavarniške pravice se ne smejo podeljevati za sela, ki nimajo nad 8000 prebivalcev, razen za ona sela, v katerih so kopališča, letovišča ali klimatski kraji, samo če so ta uradoma priznana za taka.

Člen 15.

Za vrtove, napravljene ob zgradbi na kraju, za katerega se je dobila krajevna pravica, ni treba dobiti nikakršnih novih dovolil in tudi ni treba plačevati zanje novih taks.

Člen 16.

Krajevne pravice ni treba:

- a) začasne gostilne v Srbiji in Črni gori (tar. post. 67. taksne tarife zakona o taksah).
- b) Za kraje — zgradbe, če so last države.
- c) Za kraje, kjer se prodajajo samo brezalkoholne pijače, kakor: kava, čaj i. dr. (n. pr. zdravilnice itd.).
- č) Onim, ki točijo v svojem stanovanju vino lastnega pridelka in z lastnega zemljišča, po členu 45., točki b), tega pravilnika, in sicer v krajinah, kjer je bilo to doslej z zakonom dovoljeno.
- d) Za častniške dome, zaključene društvene lokale (klube, kazine, čitalnice), kočje in hiše planinskih društev, ki stoje na višinah, vagonске restavracije in restavracije na potniških ladjah, ilidže (kopališča ob vodah), sezonske restavracije, začasno postavljene pri kopališčih ob vodah, morju (plaže).
- e) Za obratovalnice, kjer se točijo alkoholne pijače samo na debelo. Za točenje pijač na debelo se smatra prodajanje vina nad 50 litrov, piva naj-

* «Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca z dne 30. julija 1925., št. 171. (XXXIV. — 1925.)

odločbo se sme prosilec po dotičnem oblastvu pritožiti na ministrstvo za notranje posle v 15 dneh, ko prejme odločbo. Odločba ministrstva je izvršna.

Člen 52.

Osebnostna pravica se izgubi:

- a) s sodno obsodbo;
- b) z obsodbo zaradi zločinov in zaradi pregreškov iz koristoljubja;
- c) z odločbo upravnega oblastva, če je bil dotični točilec v poslednjih dveh letih za razne nerednosti trikrat kaznovan tako po zakonu o radnjama ali obrtnih zakonih dotičnih krajin kakor tudi za vse policijske in sanitetno-policijske nerednosti;
- č) z uvedbo konkurza;
- d) če je kaznovan zaradi tihotapstva;
- e) če se dokaže, da se z gosti nevljudno vede;
- f) v primeru člena 44., točke c), tega pravilnika.

VI.

Pravica za točenje alkoholnih pijač.

Člen 53.

1.) Poleg osebne pravice za voditev zgoraj naštetih obratovalnic je treba še pravice za točenje alkoholnih pijač, določene po točki 62. taksne tarife zakona o taksah.

2.) Te pravice pristojno oblastvo ne sme podeliti, preden dobi prosilec osebnostno pravico, ki jo priloži v prepisu svoji prošnji ter predloži oblastvu, original pa mu pokaže na vpogled.

3.) Te pravice podeljujejo po 8. pripombi k tar. post. taksne tarife v zvezi s členom 1. pravilnika za izvrševanje te tarifne postavke v Srbiji, Črni gori, Banatu, Bački, Baranji in v Sremu pristojne finančne uprave ali beograjski davčni oddelek, v ostalih krajinah pa finančne direkcije.

VII.

Obratovanje.

Člen 54.

Oni, ki vodijo obratovalnice iz člena 1. tega pravilnika, morajo:

- a) obratovalnico opremiti z vsemi potrebščinami;
- b) obračati največjo pozornost na čistoto in zdravstvenost prostorov v obratovalnici, orodja, inventarja obratovalnice in materiala kot predmeta obratovanja in na higieno obratovalnice;
- c) vzdrževati v svojih obratovalnicah potreben red, mir in varnost;
- č) skrbeti za to, da ne služijo njih lokali za zatočišče razuzdanosti, igranja za denar, kriminalnih tipov in vobče sumljivih oseb;
- d) se točno, hitro in vestno odzivati naredbam oblastev;
- e) točno izpolnjevati predpise o prijavljanju in odjavljanju potnikov;
- f) točno in pravilno pobirati državne in občinske takse po izdanih predpisih;
- g) dovoliti o vsakem času pristojnemu predstavniku upravnega in finančnega oblastva, da se prepriča s pregledom obratovalnice v mejah svoje pristojnosti, ali se točno izpolnjujejo predpisi oblastvenih naredb.

Člen 55.

Lastnikom obratovalnic iz člena 1. tega pravilnika je prepovedano:

- a) točiti in kakorkoli dajati alkoholne pijače ob dneh, ko je to z zakonom prepovedano (v členu 70. zakona o volitvah narodnih poslancev in člena 34. zakona o oblastni in sreski samoupravi);
- b) dajati alkoholne pijače notoričnemu pijancu ali že pijanemu gostu;
- c) dajati osebam pod 18 leti v javnih lokalih alkoholne pijače, najsi so v družbi odraslih oseb. Osebe pod 18 leti smejo zahajati v kavarne, gostilne in restavracije zaradi hranjenja ali v družbi roditeljev, varuhov, zakonskih zastopnikov, odraslih sorodnikov;
- č) odreči gostu jed zato, ker ne pije alkoholnih pijač;
- d) dovoljevati v obratovalnici hazardne igre kakor tudi dopuščene igre za večje denarne zneske.

Člen 56.

1.) Lastniki obratovalnic iz člena 1. tega pravilnika ne smejo prirejati v svojem lokalno predstav, zabav, koncertov, glasbenih in pevskih večerov in vsakovrstnih predavanj, dokler predhodno tega ne prijavijo pristojnemu upravno-policijskemu (političnemu) oblastvu najmanj 24 ur prej in ne dobe od

tega zaprosenega dovolila (tar. post. 99. taksne tarife). Ta predpis ne velja za svatbe in bankete.

2.) Če bi se dajale predstave in zabave stalno, za daljši čas, se mora zaprositi od policijskega (političnega) oblastva dovolilo za daljši čas, desetdnevno, petnajstdnevno ali mesečno.

3.) Če pa bi bilo nemogoče, izpolniti odredbo prvega odstavka tega člena, t. j. pravočasno prijaviti veselico ali glasbeno prireditev, jo mora prijaviti lastnik obratovalnice naslednji dan do dvanajstih ter plačati vse predpisane takse.

Člen 57.

1.) Lastniki obratovalnic morajo dajati potnikom in posetnikom hitro, točno in solidno postrežbo.

2.) Zato morajo gledati na strežništvo:

- a) da je dobrega vedenja in da ni kaznovano zaradi onečašujočih dejanj in tihotapstva;
- b) da je neomadeževane preteklosti in vljudnega vedenja;
- c) da nima nalezljivih bolezni;
- č) da se točno odzivi na veljavnim predpisom in oblastvenim naredbam.

3.) V selih pod 8000 prebivalci ne sme biti ženskega strežništva v obratovalnicah, kjer se točijo alkoholne pijače. Izvzeta so: kopališča, letovišča, klimatski kraji, morská kopališča, uradno priznana za taka, železniške restavracije in obratovalnice v selih, ki jih vodi lastnik sam s člani svoje rodbine.

Člen 58.

1.) Vkljub predpisom členov 11. in 12. zakona o zaščiti delavcev smejo biti obratovalnice iz člena 1. tega pravilnika odprte vsak dan popoldne, ob nedeljah pa ves dan (točka 2. § 14. zakona o zaščiti delavcev).

2.) Vkljub predpisom uredbe o zapiranju in odpiranju obratov smejo biti obratovalnice iz člena 1. tega pravilnika odprte tudi čez čas, predpisan za zapiranje in odpiranje obratov, do onega časa, do katerega bi to odredilo upravno oblastvo.

3.) Čas za zapiranje obratovalnic iz člena 1. tega pravilnika odreja ministrstvo za notranje posle.

4.) Uporabljanje godbe v teh obratovalnicah kakor tudi čas, do katerega in v kateri obratovalnici — lokalno sme godba igrati, dovoljujejo upravna državna oblastva prve stopnje. Brez oblastne dovolitve godba ne sme igrati (tar. post. 99. taksne tarife zakona o taksah). Če oblastvo ne dovoli godbe, mora izdati prosilecu formalno obrazloženo odločbo, zoper katero je dopustna pritožba na velikega župana v 15 dneh, zoper odločbo velikega župana pa na ministrstvo za notranje posle. Odločba ministrstva za notranje posle je izvršna.

VIII.

Druge oblike obratovanja z alkoholom.

Člen 59.

Posebno dovolilo velikega župana za postavitvev in obratovanje je potrebno:

- a) v barakah;
- b) v vrtovih in parkih (razen onih iz člena 15. tega pravilnika);
- c) za sezonske restavracije, začasnó postavljene ob rekah, morju (plaži).

A. B a r a k e.

Člen 60.

Baraka je posebna vrsta obratovalnice, v kateri se smejo na predpisanem in omejenem kraju, brez krajevine pravice in predpisane zgradbe, ob pogojih tega pravilnika po dobljenem dovolilu za časno dajati hrana, prodajati alkoholne in brezalkoholne pijače.

Člen 61.

Barake se smejo postavljati:

- 1.) pri večjih obratovalnicah — podjetjih;
- 2.) v posebnih primerih:
 - a) pri prevozi ob rekah;
 - b) pri vojaških taboriščih ali vežbališčih;
 - c) na parniških in železniških postajah, če so najmanj dva kilometra daleč od naseljenih krajev;
 - č) pri tvorniških podjetjih.

Člen 62.

Barake iz člena 61., točke 1.), tega pravilnika se smejo postavljati ob nastopnih pogojih:

- a) Obstajati morajo večje obratovalnice — podjetja, v katerih traja delo daljši čas, kakor n. pr. pri gradnji železnic, cest, kanalov, sečnji gozdov, izsledovanju rud itd.

b) Pri teh delavnicah — podjetjih mora biti zaposleno večje število ljudi.

c) Ta dela — podjetja se morajo opravljati zunaj naseljenih krajev ali v naseljenih krajih, v katerih pa ni mogoče prehranjati večjega števila ljudi.

č) Služiti morajo izključno potrebam ljudi, zaposlenih v tem podjetju.

Člen 63.

Postavitvev barak, razen onih iz člena 61., točke 1.), tega pravilnika se ne sme dovoliti, če obstoji na dotičnem kraju ali v njegovi neposredni bližini že predpisno odobrena in postavljena obratovalnica izmed obratovalnic iz člena 1. tega pravilnika.

Člen 64.

Za barake se zahteva:

- a) da imajo že po namenu, zaradi katerega se postavljajo, dovolj prostorov za posetnike;
- b) da so higijenski pravilne;
- c) da imajo potrebna sredstva in dovolj potrebnega materiala za obratovanje;
- č) da ustrezajo pogojem člena 54., točk b), c), č), d), f) in g) tega pravilnika.

Člen 65.

1.) Barake iz točke 1.) člena 61. tega pravilnika smejo postavljati podjetniki onih del, pri katerih se zahteva postavitvev. Ti podjetniki ne smejo pri postavljanju teh barak računati zase na običajni trgovski dobiček.

2.) Ostale barake smejo postavljati oni, ki imajo zakonske pogoje in dobe dovolilo. Za njih obratovanje ne velja omejitev iz prednje točke.

Člen 66.

Oni, ki obratujejo v barakah, spadajo glede obratovanja pod odredbe tega pravilnika in pod odredbe ostalih pozitivnih zakonov, ki veljajo za obratovalnice iz člena 1. tega pravilnika.

Člen 67.

Za voditev obratovalnic iz člena 59. tega pravilnika je treba poleg dovolila:

- a) osebne pravice;
- b) pravice za točenje pijač iz tar. post. 62. taksne tarife zakona o taksah.

Člen 68.

Kuhinje, prirejane pri industrijskih podjetjih po točki 2.) člena 32. zakona o zaščiti delavcev, ne spadajo pod te predpise. Če pa se točijo v njih alkoholne pijače, veljajo zanje predpisi o barakah.

Člen 69.

Kdor hoče obratovati v baraki, se mora obrniti s prošnjo na pristojnega velikega župana, v Beogradu pa na upravo mesta Beograda na način, predpisan v členu 23. tega pravilnika; prošnji mora priložiti:

- 1.) za postavljanje barak iz točke 1.) člena 61.:
 - a) da obstoji podjetje, ki ima obseg in značaj iz člena 61. tega pravilnika; in
 - b) da je prosilec kot podjetnik prevzel v izvršitev dotično podjetje — posel;
- 2.) za postavljanje barak iz točke 2., člena 61. tega pravilnika izjavo pristojnega oblastva o tem:
 - a) da je treba barak na dotičnem kraju;
 - b) da se sme pri taborišču — vežbališču vojske dovoliti prosilecu postavitev barake.

Člen 70.

Po prejeti prošnji zahteva veliki župan ali uprava mesta Beograda, od pristojnega sreskega poglavarja ali od člana mestnega okraja (kvarta) nastopno poročilo in mnenje:

- 1.) za barake iz točke 1.) člena 61. tega pravilnika:
 - a) ali dotično podjetje, za katero se zahteva postavitev barake, obstoji v njegovem območju in na dotičnem kraju;
 - b) ali so izpolnjeni vsi pogoji iz člena 62. tega pravilnika;
- 2.) za ostale barake iz točke 2.) člena 62. tega pravilnika:
 - a) ali nasprotuje postavitev barake členu 63. tega pravilnika;
 - b) ali je na tem kraju treba postaviti barako;
 - c) ali pristojno občinsko oblastvo ne ugovarja postavitvi barake;
 - č) za primer iz točke 2.) člena 61. pod a) tega pravilnika, ali služi prevoz na tem kraju javnemu prometu in ali je uporabljanje tega prevoza in pota odobrilo pristojno oblastvo;

- d) izposluje mnenje načelnika železniške ali parniške postaje o potrebi barake in o eventualnih pripombah k prošnji;
- e) ali ni za postavitev barake na tem kraju zakonskih ovir, zlasti glede na javno varnost, moralno itd.; in
- f) ali naj se prosilcu dovoli, postaviti barako.

Člen 71.

1.) Če se baraka dovoli, se izda prosilcu dovolilo, v katerem se mora označiti, komu se podeljuje pravica, na katerem kraju in pri katerem podjetju. Na dovolilo se mora nalepiti taksa iz tar. post. 5. taksne tarife zakona o taksah.

2.) Če spozna veliki župan ali uprava mesta Beograda, da prosilcu ni treba ugoditi, mu izda, ko je plačal takso, obrazloženo odločbo o tem. Zoper to odločbo je dopustna pritožba na ministrstvo za notranje posle v 15 dneh od prejema odločbe. Odločba ministrstva je izvršna.

Člen 72.

1.) Ker se postavljajo barake na krajih brez krajevnih pravic, se podeljujejo dovolila na osebo ter so vezana nanjo.

2.) Izdano dovolilo se sme odvzeti, kadarkoli bi to zahtevali interesi javnega reda ali javne varnosti ali javne morale.

3.) Dovolila za te barake se dajo za polovico koledarskega leta; če se pravočasno ne obnove, prestatanejo.

B. Vrtovi.

Člen 73.

Vrt je po tem pravilniku poseben kraj, na katerem se smejo brez krajevnih pravic in predpisane zgradbe pod milim nebom za omejen čas v izvestnih letnih časih prodajati hrana in brezalkoholne pijače.

Člen 74.

Vrtovi za točenje alkoholnih pijač se smejo napravljati ob nastopnih pogojih:

- a) kraj, na katerem naj se napravi vrt, mora biti že po svoji legi primeren za tak obrt ter mora glede na prostornost in udobnost ustrezati namenu;
- b) vrt ne sme biti neposredno tik sosednjih stanovanj (razen če je ograjen in ločen od sosednjih hiš z visokim zidom ali hišnimi zidovi); in
- c) obratovanje na vrtu ne sme biti v nadlego sosedom.

Člen 75.

Prošnja se predloži po členu 23. tega pravilnika velikemu županu ali upravniku mesta Beograda, ki jo pošlje sreskemu poglavarju ali članu mestnega okraja (kvarta) z naročilom:

- a) naj točno opiše — označi kraj, kjer zahteva prosilec napravo vrta, v kateri ulici, na katerem kraju te ulice, kolike velikosti, kaj vse je na njem hiš in rastlinstva, lego proti celoti (mestu), ali je obstajala na tem kraju doslej podobna obratovalnica, ali je v isti ulici ali v bližini podobna obratovalnica;
- b) naj oceni primernost kraja in ureditve ter predloži svoje mnenje, ali je na tem kraju treba take obratovalnice, ali so dani pogoji zanjo in ali naj se prošnji ugoditi; in
- c) naj zasliši neposredne sosedje kraja, kjer se hoče napraviti vrt, o prošnji in o njih možnih pripombah.

Člen 76.

1.) Če veliki župan dovoli otvoritev vrta, se priobči odločba o tem tudi neposrednjim sosedom, ki so bili zaslišani kot prizadeti. Ti imajo pravico do pritožbe po členu 27. tega pravilnika.

2.) Za nasprotni primer velja odredba točke 2.) člena 71. tega pravilnika.

Člen 77.

1.) Po izvršnosti odločbe se izda prosilcu zaproseno dovolilo, v katerem je treba točno označiti:

- a) osebo, ki se ji daje dovolitev;
- b) kakšna dovolitev se ji daje;
- c) na katerem kraju; in
- č) rok, za katerega velja dana dovolitev.

2.) Za to dovolilo se pobira taksa iz tar. post. 5. taksne tarife zakona o taksah.

Člen 78.

Dovolitev za obratovanje v vrtovih se daje samo za polovico koledarskega leta; ko poteče ta polovica leta, dovolitev mine, če se pravočasno ne obnove.

Člen 79.

Tudi za obratovalnice v vrtovih veljajo povsem predpisi členov 66., 67. in 72. tega pravilnika.

C. Obratovanje v parkih.

Člen 80.

Predpisi o vrtovih veljajo tudi za obratovalnice v parkih (gajih itd.).

Č. Obratovanje sezonskih restavracij, začasnih postavljenih ob rekah, morju (plaže).

Člen 81.

Za sezonske restavracije, začasnih postavljene ob rekah, morju (plaže), veljajo povsem predpisi o barakah iz člena 61., točke 2.), tega pravilnika.

D. Ostale vrste obratovalnic.

Člen 82.

1.) Obratovalnice: okrepevalnice, prodajalnice užinskih predmetov, vinarsko-žganjarske, delikatesne, sladničarne (če se točijo v njih alkoholne pijače) in ostale tem podobne obratovalnice, v katerih se točijo alkoholne pijače, se ne smejo ustanovljati v krajih do 5000 prebivalcev, če niso ti kraji mesta, trgi, kopališča in letovišča, priznana za taka po ministrstvu za narodno zdravje.

2.) Taki obrti se smejo opravljati samo v zgradbah, ki zadoščajo po legi, svojstvu, prostornosti in ureditvi vsem sanitetnim, gradbenim in policijskim zahtevam, kar ugotovi upravno oblastvo na predpisani način. Zanje ni treba krajevnih pravic.

3.) Te obratovalnice smejo obstajati samo v živahnih ulicah. Ne smejo se ustanovljati na razvpitih krajih, kjer bi utegnili njih ustanovitev ogroziti varnost in omogočevati tihotapstvo in nemoralnost.

4.) Lokalitete teh obratovalnic morajo biti zdravi, svetli, higijenski urejeni, popodani s primernim materialom, opremljeni s potrebno in zadostno instalacijo za razsvetljavo in suhi.

5.) Kleti, v katerih se opravljajo taki obrti, morajo izpolnjevati vse navedene pogoje; podzemeljski prostori morajo imeti okna neposredno na ulico ali na dvorišče in nad nivojem. Vhod z ulice mora biti lahko nagnjen ter ponoči zadosti razsvetljen.

Člen 83.

1.) V vseh teh obratovalnicah ne sme biti ne miz ne kakršnihkoli sedežev za posetnike. V teh obratovalnicah je dopustno streči samo gostom, ki stoje.

Izvzeta so samo letovišča, v katerih so taki lokali na hribih (planinah) in višinah, ki služijo turistom — planincem za odmorišče.

2.) Če se najdejo v teh obratovalnicah mize in stoli ali kakršnihkoli sedeži, se smatrajo za nepravilno obratovane kavarne v lokalih brez krajevnih pravic.

Člen 84.

Kdor hoče voditi eno izmed obratovalnic, imenovanih v členu 82. tega pravilnika, mora dobiti predhodno:

- osebno pravico;
- od pristojnega upravno-policijskega (političnega) oblastva potrdilo, da so izpolnjeni vsi pogoji iz člena 82. in da se sme prosilcu dovoliti obratovanje v dotičnem lokalni.
- Izprevid upravno-policijskega (političnega) oblastva je obvezen za finančna oblastva.

Člen 85.

Preden se izda potrdilo iz predhodnega člena, se stavi upravno-policijsko (politično) oblastvo ob prošilčevih stroških komisijo iz upravno-policijskega (političnega) uradnika, državnega inženjerja, državnega zdravnika in sreskega upravnika finančne kontrole, ki mora pregledati lokal ter oddati svoje mnenje po členu 82. tega pravilnika.

Člen 86.

Prejeto potrdilo iz člena 84. tega pravilnika z osebnostno pravico predloži prosilec pristojnemu finančnemu oblastvu, da pridobi pravico, točiti alkoholne pijače, po tar. post. 62. taksne tarife zakona o taksah.

Člen 87.

Prepoved iz člena 55., točk a), b), c) in d), tega pravilnika velja povsem tudi za te obratovalnice.

IX.

Kazniva dejanja in kazni.

Člen 88.

Če začne kdo poslovati v eni izmed obratovalnic, imenovanih v členu 1. tega pravilnika (razen v obratovalnicah iz točke 2. pod a, točke 3. pod a in točke 4. pod b istega člena), v zgradbi, ki nima krajevnih pravic, se kaznuje lastnik zgradbe z vsoto v višini redne takse, a poleg tega še v denarju od 1000 dinarjev do 3000 dinarjev (2. pripomba k tar. post. 61. taksne tarife zakona o taksah); razen tega se mu mora takoj prepovedati obratovanje v tej zgradbi.

Člen 89.

Če ima oni, ki vodi obratovalnice iz člena 82. tega pravilnika, v obratovalnici mize, stole ali kakršnekoli sedeže, se smatra, da nepravilno obratuje kavarno v zgradbi brez krajevnih pravic in da je s tem kriv kaznivega dejanja iz predhodnega člena.

Člen 90.

Lastnik penziona, ki toči v penziju alkoholne pijače, se kaznuje po členu 88. tega pravilnika.

Člen 91.

1.) Če gre za podnajem in se s preiskavo nedvomno ugotovi, da je lastnik vesten, se kaznuje s kaznijo iz člena 88. tega pravilnika najemnik.

2.) Za zgradbe, ki so last pupilarnih ali konkurznih mas, odgovarjajo osebno skrbniki mase, ne pa masa.

Člen 92.

S plačilom kazni po členu 88. tega pravilnika lastnik zgradbe ne pridobi krajevnih pravic. Ta se mora dobiti po redni poti, ko mora osebno plačati predpisano takso.

Člen 93.

Če je otvoril najemnik katerokoli izmed obratovalnic, imenovanih v členu 1. tega pravilnika, v zgradbi, ki nima krajevnih pravic, toda brez lastnikove vednosti in odobritve, ima lastnik pravico, po predpisani poti zahtevati od najemnika povračilo plačane kazni.

Člen 94.

1.) Kdor otvori katerokoli izmed obratovalnic iz člena 1. tega pravilnika brez osebne pravice kakor tudi kdor otvori eno izmed obratovalnic, v katerih se točijo alkoholne pijače, a je za njih voditev treba osebne pravice, se kaznuje z vsoto v višini redne takse in s trikratnim zneskom redne takse iz tar. post. 63. taksne tarife zakona o taksah (drugi odstavek člena 52. zakona o taksah). Ta kazen ne izključuje kazni iz tar. post. 62. taksne tarife zakona o taksah.

2.) Tem osebam se mora takoj prepovedati obratovanje in obratovalnica se jim zapre.

Člen 95.

1.) Zaradi prekršitve ostalih predpisov tega pravilnika se kaznuje odgovorna oseba po ustreznih zakonskih predpisih, ki veljajo o tem v dotični krajini.

2.) Če ne bi imel kateri izmed prekrškov, določenih s tem pravilnikom, kje v naši kraljevini zakonske sankcije, uporabi upravno oblastvo zakonsko pooblastitev za izdajanje občil naredb ter predpiše sankcijo z občili naredbami.

Člen 96.

Preiskovanje in presojanje:

I. dejanj, kaznivih po členih 88., 89., 90., 91. in 94. tega pravilnika, spada v pristojnost:

- sreskega poglavarja;
- v mestih s samosvojo upravo:
 - članov mestnih okrajev (kvartov);
 - upravnika mesta v činu sreskega poglavarja;
 - sreskih ekspozitur;
 - stalnih kopaliških komisarijev v krajinah, kjer so ti za to pristojni;
 - mestnega policijskega kapetana v svobodnih kraljevskih mestih z urejenim senatom;
 - redarstvenega poverjeničstva v Zagrebu;
 - poverjenika velikega župana za mesto Sarajevo.

II. Kazniva dejanja, učinjena zoper ostale predpise tega pravilnika, preiskujejo oblastva, ki so po specialnih zakonih v poedinih krajinah pristojna za njih razsojanje.

Člen 97.

Kazniva dejanja, navedena v tem pravilniku, se preiskujejo po postopniku, ki velja v poedinih kra-

